

Вторник, 14 януари 2014 г.

P7_TA(2014)0017

Регионална марка за качество

Резолюция на Европейския парламент от 14 януари 2014 г. относно регионалната марка за качество: към подобри практики в икономиката на селските райони (2013/2098(INI))

(2016/C 482/10)

Европейският парламент,

- като взе предвид член 174 и следващите го членове от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в които се въвежда целта за икономическо, социално и териториално сближаване и се определят структурните финансови инструменти за постигането ѝ,
- като взе предвид член 39 от ДФЕС, който установява целите на общата селскостопанска политика,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета ⁽¹⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от ... за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета ⁽²⁾,
- като взе предвид член 48 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на комисията по земеделие и развитие на селските райони и становищата на комисията по транспорт и туризъм и на комисията по регионално развитие (A7-0456/2013),
- A. като взе предвид, че понятието за териториално развитие придоби по-голяма значимост през последните години, по-специално чрез добавянето на по-недвусмислено позоваване в Договора от Лисабон;
- B. като има предвид, че европейската политика за развитие на селските райони, съставляваща част от втория стълб на ОСП, беше утвърдена от реформата на Програма 2000; като има предвид, че тази реформа даде на политиката за развитие на селските райони статут, надхвърлящ този на социална и структурна политика, прилагани едва като допълнение към политиката в областта на селскостопанските пазари;
- B. като има предвид, че бъдещият рамков регламент за регионалната политика приканва държавите членки да използват интегрирана концепция и програма, които да позволят постигането на по-голяма последователност между многогодишните програми на Европейския фонд за регионално развитие, на Европейския социален фонд, на Кохезионния фонд и на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (и на Европейския фонд за рибарство), като това бъде постигнато чрез обща стратегическа рамка, избягваща двойното финансиране и дублиращи се инициативи, преследваща целите на стратегията „Европа 2020“ и изготвена в рамките на договор за партньорство, изготвен от държавите членки в сътрудничество с икономическите и социалните партньори и представителите на гражданското общество; като има предвид, че мерките и инициативите за териториално развитие, и по-специално тези, които се отнасят до селските райони, следва да бъдат включени в глобален и междусекторен подход;
- Г. като има предвид, че границата между градски и селски райони става все по-размита и че селското стопанство в крайградските зони се разширява; като има предвид, че е важно регионалната политика, като допълнение към политиката за развитие на селските райони, също да е насочена към селските зони с цел да окаже подкрепа на новаторските и образователните проекти там;

⁽¹⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487.

⁽²⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320.

Вторник, 14 януари 2014 г.

- Д. като има предвид, че инструментите за развитие на селските райони, предоставени на държавите членки по съществуващия регламент за развитие на селските райони, дават редица възможности за развитие на същите тези държави членки и на техните региони и че тези умения не са експлоатирани в достатъчна степен от съществуващите програми за развитие на селските райони поради липса на бюджетни средства;
- Е. като има предвид, че регламентът за програмния период 2014—2020 г. за развитие на селските райони ще разшири мерките, предложени на държавите членки, в частност по отношение на мерките за подкрепа на производството на висококачествени храни, мярката, поставяща акцент върху сътрудничеството между местните участници за подобряване използването на ресурсите чрез осигуряване на висококачествени стоки и услуги, укрепване на организациите на производителите, както и на мерки за иновациите и икономическа диверсификация в селските райони;
- Ж. като има предвид, че като приоритет в областта на развитието на селските райони за периода 2014—2020 г. беше установено по-добро интегриране на първичните производители в хранителната верига посредством схеми за качество, популяризиране на местните пазари и къси вериги на доставки;
- З. като има предвид, че по отношение на развитието на селските райони подходът на ЛИДЕР (LEADER) най-добре обхваща концепцията за сътрудничество между широк спектър от участници, без същевременно да измества основния акцент от земеделието, и че включените участници биха могли да изгледват съвместен териториален проект по сектори, търсещ начини да подчертае особеностите и най-добрите практики в дадена хомогенна област;
- И. като има предвид, че изборът на договорености и видът на подкрепата, която трябва да бъде предоставена в програмите за развитие на селските райони, следва да бъдат оставени на преценката на държавите членки или техните региони, ако решат да следват регионален план за програмиране; като има предвид, че държавите членки са в най-добра позиция да определят кой е подходящият акцент по отношение на тези програми на национално или регионално равнище;
- Й. като има предвид, че методите могат да бъдат използвани за мобилизиране ангажираност посредством общи подходи на всички съответни публични и частни действащи лица, независимо от техните нива на намеса с оглед развиването на широкообхватно сътрудничество в широк набор от области използването на целия потенциал на всяка територия по даден съвместен проект, като същевременно и конкретно в този случай вниманието следва да бъде насочено към значението на местните асоциации за развитие, към асоциациите и кооперациите на производители, които могат да играят ролята на привилегирани партньори по отношение на достъпа до местните, регионалните, националните и международните пазари;
- К. като има предвид, че успешните и всеобхватни програми за развитие на селските райони могат да имат конкретно положително въздействие върху равнищата на заетост и конкурентоспособността на предприятията в селските райони и по този начин да намалят риска от безработица или от живот в крайна бедност по селата в резултат на ниските доходите в селските райони;
- Л. като има предвид, че териториалните марки за високи постижения могат да допринесат за устойчивостта и развитието на териториалните икономики, по-специално в най-уязвимите региони, планинските и най-отдалечените региони чрез координиране на пакети от висококачествени стоки (хранителни и нехранителни) и услуги, неразривно свързани по същество едни с други, включващи в себе си спецификите на всяка територия и по-специално в нейното наследство (историческо, културно, географско и т.н.); като има предвид, че групирани заедно по пакети тези стоки и услуги са уникални и генерират доходи на териториално равнище, като предлагат нови възможности на местните и на международните пазари, като в същото време те могат да действат като „чадър“ за популяризирането на региона като туристическа дестинация; като има предвид, че целта на тези териториални марки е да се идентифицират териториите, които са работили заедно за създаването на съвместни партньорства и взаимодействия с цел дългосрочното използване на ресурсите и насърчаване на местните и регионалните производители и стимулиране на техните икономики, което е от съществено значение за качеството на живота в селските райони и за равномерното развитие на селските и градските зони; като има предвид, че те не трябва да се бъркат с етикетите за качество (защитени наименования за произход (ЗНП), защитени географски указания (ЗГУ) и храни с традиционен специфичен характер (ХТСХ)), използвани за хранителни продукти, с които вместо да бъдат далеч несъвместими те напротив са изцяло допълващи се; като има предвид, че те следва да допринасят за насърчаването на тези схеми както в рамките на ЕС, така и извън него и да подпомагат подобряването на конкурентоспособността на икономиките в селските райони, като същевременно създават възможности за заетост;
- М. като има предвид, че системата на защитените наименования за произход (ЗНП) и защитените географски указания (ЗГУ) е ефективна и има голям принос за развитието на селските райони и териториите чрез създаване и разпределение на добавена стойност, чрез съвместни действия от страна на производителите и всички заинтересовани страни и чрез начина, по който популяризират дадения регион на местните, регионалните и международните пазари; като има предвид, че по тази причина регионалната марка не следва никога да заменя или да подкопава по какъвто и да е начин системата на ЗНП–ЗГУ;

Вторник, 14 януари 2014 г.

- Н. като има предвид, че мерките за насърчване и подкрепа на взаимодействията между първичния и третичния сектор на местно и регионално равнище могат да гарантират устойчивото развитие на селското стопанство и туризма в ЕС;
- О. като има предвид необходимостта от създаване и прилагане на ефективен маркетингов инструмент, който да подпомогне увеличаването на конкурентоспособността на регионалните продукти, насърчването на местните производители и който да допринесе за изграждането на регионална идентичност не само в областта на селското стопанство, но и в други области;
1. Приветства интегрирания подход за териториално развитие, предвиден в регламента относно общата стратегическа рамка на европейските фондове; отбелязва необходимостта от координация и съгласуваност между различните европейски фондове за хармонично, устойчиво и балансирано териториално развитие;
  2. Отбелязва, че териториалното развитие е изрично посочено в целите на ОСП, в допълнение към двете други цели, които са продоволствената сигурност и устойчивото управление на природните ресурси и борбата срещу затоплянето на климата в световен мащаб;
  3. Подчертава многофункционалната роля на селските райони, която се свежда не само до развитието на селското стопанство, но е обвързана с други стопански и социални дейности, основаващи се на изграждането на местен капацитет — умения, знания и инвестиции в разкриването и използването на всички локални преимущества, неизползвани или ценни местни латентни възможности и ресурси;
  4. Приветства схващането за „ръководено от местните участници местно развитие“ и призовава държавите членки да прилагат това схващане и да премахнат всяка пречка за неговото осъществяване в министерствата и други административни единици, които участват в управлението на този новаторски подход; подчертава, че административните процедури не следва да бъдат нито тежки, нито да създават допълнителни разходи за компетентните органи в дадена държава членка;
  5. Призовава държавите членки и техните регионални администрации да насърчават форми на управление на участието, които да бъдат по-динамични и да позволяват осъществяването на съвместни териториални проекти, които да са в състояние да обхванат всички сектори на икономиката, а що се отнася до сектора на земеделието, хранително-вкусовата и друга промишленост като например проекти, свързани с регионалната верига на доставки (къси вериги на доставки, хранителни вериги, местни кланици, производство на метан от проекти за селскостопанска биомаса, зелена химия, материали на биологична основа и т.н.), при поставяне на особен акцент върху микропредприятията и новосъздадените предприятия, въз основа на постепенно признаване на идентичността на територия, както е определено и посочено от нейното наследство; отбелязва, че тези форми на управление се основават на сложни партньорства между действащите лица и органите, чието действие може да бъде обединено около схващането за териториалната марка за високи постижения; следователно призовава държавите членки да създадат платформа за обмен на най-добри практики, като използват по-специално инструментите, предоставени от подхода ЛИДЕР (LEADER) за програмите за развитие на селските райони;
  6. Посочва, че по-близкото сътрудничество на местните участници би могло да спомогне за укрепване на икономиката на селските райони, по-специално в най-уязвимите региони, в това число планинските региони и на най-отдалечените сред тях, като например най-отдалечените региони; подчертава, че териториите биха могли да се възползват от по-добра организация, за да се установи пълният потенциал, предлаган от техните ресурси (в т.ч. на латентните ресурси) в интерес на всички страни, участващи в отношенията на взаимозависимост и солидарност (т.е. тези, участващи селскостопанския сектор, занаятчийството и майсторството, туризма, наследството, в това число организациите на производителите, сдруженията и търговските камари и т.н.); отбелязва, че тази стратегическа координация е да се улавят ресурси, като те бъдат включени и надхвърлят обхвата на секторния или филиалния подход, и вместо това да се насочат към териториален подход, който да генерира нови приходи на териториално равнище чрез предлагането на пазара на набор от допълнителни стоки и услуги, които да отразяват специфичните характеристики на всяка територия; в тази връзка настоява, че това териториално управление твърдо подкрепя създаването, развитието и подобряването на работата за насърчване на селскостопанските и хранителните продукти, обхванати от съществуващите схеми за качество, въз основа на защитата на интелектуалната собственост и същевременно като средство за насърчване на висококачествените услуги (които не се ползват от официално европейско признаване), при засилено взаимно насърчване на селскостопанските продукти и услуги, като всички страни демонстрират солидарност, така че всички стоки и услуги от тяхната собствена местна област да бъдат популяризирани;
  7. Отбелязва, че въпреки че териториалната марка за качество е предназначена да задвижи процеса на създаване на териториална стойност, като се стреми да включи продукти и услуги в рамките на перспектива за идентичност и социална отговорност и да допълни, чрез образуване на единно цяло и генериране на взаимодействия, съществуващите, свързани с произхода, схеми за етикетирание на качеството на селскостопанските хранителни продукти, марката от този вид отива по-далеч, тъй като се прилага като общо правило за всички продукти, стоки и услуги на определена територия и за модела за управление, използван от предприятията, институциите и местните участници на тази територия;

Вторник, 14 януари 2014 г.

8. Подчертава необходимостта от насърчаване на форми на спружаване между различните региони и междусекторно партньорство с цел постигане на конкурентоспособност; признава ролята на представителните органи като асоциации на регионално, национално и европейско равнище, които да осигурят популяризирането на регионалните марки и да увеличат и заздравят нарастващата видимост на регионите; призовава за по-голямо внимание към инициативите за присъждане на регионална марка като възможна обща тема в европейското териториално сътрудничество и европейските инициативи за финансиране и като инструмент, представляващ инвестиция в дългосрочната жизнеспособност на конкурентоспособността на региона;

9. Счита, че регионалната марка за качество трябва да подпомогне съхраняването на представата за Европа като висококачествена дестинация за туризъм въз основа на различни области от регионалния туризъм, напр. селскостопански туризъм, селски туризъм, екотуризм, туризъм, свързан с опознаване на гастрономията, включително свързан с опознаване на промишленото, историческото, природното и културното наследство и също така, включващ колоездачни маршрути в комбинация с обществен транспорт; подчертава, че понастоящем не съществува европейска марка в сектора на услугите, която да е обвързана с конкретна територия и да позволява на потребителя да разпознава качествения туристически продукт; препоръчва в тази връзка да се подпомогне въвеждането на динамика, свързана с качеството, в сектора на туризма, и по-специално във връзка със селския туризъм и малките предприятия; счита, че марката може да помогне за намирането на алтернативно решение за традиционните сектори, като селското стопанство и животновъдството; счита, че всяка марка за качество, обвързана с конкретна територия, трябва да отразява набор от характерни особености, предоставящи гаранция за качество, и трябва да зачита и да се създава в съответствие и на базата на съществуващите марки, например наименованията на хранителни продукти, за да се избегне объркване с въведените от Европейския съюз селскостопански продукти със знак за качество;

10. Счита, че инициативи като мрежата „Най-добри европейски дестинации“ (EDEN) насърчават конкурентоспособността, позволяват въвеждането на устойчив и висококачествен туризъм в даден регион благодарение на потенциала на микро- и малките предприятия, и допринасят за участието на местните институции, установяването на партньорства и разнообразяването на участниците в създаването на регионална марка за качество; призовава Комисията да включи различните форми на туризъм, свързани със селските дейности, в съответните действия и програми, например EDEN, „Калипсо“ и т.н.; отчита необходимостта от подкрепа за селския туризъм чрез целенасочени действия и програми;

11. Препоръчва Комисията и държавите членки да гарантират, че следващите програми за развитие на селските райони ще предвидят адекватни мерки и достатъчно средства, за да улеснят доброто управление и устойчивите форми на териториално управление чрез изготвяне и укрепване на мерките, основаващи се на колективни действия: мерки за сътрудничество (в това число системи за устойчиво производство), координация, обмен, мрежи, иновации, обучение, групи производители, насърчаване, информация и инвестиране, предвидени в новите разпоредби за развитие на селските райони; призовава местни групи за действие в рамките на програмата „Лидер +“ да осигурят необходимата подкрепа за изграждането на мрежи за сътрудничество между местни и регионални производители, доставчици на услуги и културни институции като университети, библиотеки и изследователски центрове, за да се даде възможност културните и исторически аспекти на териториите да бъдат синтезирани в регионални марки, които са в състояние да установят трайна връзка между образованието, научните изследвания и производството, като по този начин създават и устойчиви работни места;

12. Твърди, че съответните програми следва да покриват много сектори, при все това, без отклоняване от първостепенната значимост, която следва да се даде на селскостопанската дейност, и че те следва да се оценяват от управляващите органи, отговорни за плановете за развитие;

13. Приканва Комисията да подкрепи усилията на държавите членки да признаят и насърчат нови форми на сътрудничество за селските райони, около териториалната марка за високи постижения, с помощта на инструменти, включени в реформата на ОСП, като инициативата на Съюза ЛИДЕР (LEADER), техническа поддръжка и мрежови инструменти, Европейското партньорство за иновации, Европейската мрежа за развитие на селските райони, както и всички други инструменти и средства, които може да се окажат необходими; тези нови форми на европейско териториално сътрудничество се основават на обективна оценка на регионалните взаимодействия, като вземат предвид социалното, икономическото и екологичното измерение, устойчивостта, многообразието от икономически и социални действащи лица (включително от сектора на туризма), ангажирани с популяризирането на регионална идентичност, и на съвкупността от специфични стоки и услуги, които могат да бъдат развити във всяка територия, за да създават и поддържат добавена стойност;

14. Счита, че в контекста на тези нови форми на териториално сътрудничество, държавите членки следва да могат да използват всички мерки за развитие на селските райони, свързани с дадена политика за качество на хранителните продукти, като целта е да се развият в частност продажбите на местните пазари и късите вериги на доставка, да се подобри устойчивостта и знанието относно методите за производство, като същевременно се спазват изцяло правилата на ЕС и без да се засягат, накръпват или отслабват съществуващите системи за качество на Съюза, като защитено наименование за произход

Вторник, 14 януари 2014 г.

(ЗНП), защитено географско указание (ЗГУ) и храна с традиционно специфичен характер (ХТСХ); счита, че в хранително-вкусовия сектор териториалната марка за високи постижения следва да бъде ограничена до насърчаване на съществуващи схеми за качество на ЗНП—ЗГУ—ХТСХ или създаване на такива схеми; призовава Комисията, предвид разпространението на множество етикети и регионални марки за хранителни продукти в Европа, да изготви списък на марките със специфични регионални характеристики, за да се избегне евентуално отрицателно въздействие върху схемите за качество; твърди, че понятието за териториална марка следва да бъде ясно определено, като се вземе предвид положителният опит от съществуващи етикети за качество (ЗНП, КНП (Контролирано наименование за произход), ЗГУ), и че за да се избегне дублирането и припокриването, следва да се изготвят координирани стратегии, произтичащи от споделена обща концепция въз основа на установена на европейско равнище рамка;

15. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.
